

FEDERASYON VE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

Doç. Dr. Burhan KUZU*

I- DEVLET TIPLERİ

1) Genel Olarak;

Tarihte ve bugün yeryüzü siyasî haritasına baktığımız zaman pek çok çeşit devletlerin varlığını görürüz.

Devleti muhtelif kıstaslara göre tasnif etmek mümkündür. Örneğin:⁽¹⁾

1) Coğrafi durumlarına göre: Deniz Devletleri - Kara Devletleri

2) İktisadi bünyelerine göre: Tüccar Devletler - Ziraatçı Devletler

3) İktisadi alanda takip ettikleri siyasete göre: Liberal Devletler - Müdahaleci Devletler

4) Fertlerin hak ve hürriyetlerinin sınırlanması konusunda benimsedikleri politikaya göre: Liberal Devletler - Otoriter Devletler

5) Milletlerarası alandaki siyasi, askeri ve iktisadi güçleri gözönünde tutularak: Büyük Devletler - Küçük Devletler

Bu çeşitli açılardan yapılan tasnifi daha başka bazı kriteriyumlara göre de yapmak mümkündür. Fakat hukuî yönden, devletler kuruluşlarına, bünyelerine ve hakimiyetlerine göre sınıflandırılır:⁽²⁾

(*) İ.Ü. Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Öğretim Üyesi

(1) ÖZÇELİK, A.S., Anayasa Hukuku I (Umumi Esasları, İstanbul 1984, s.127)

(2) İbid., s. 139 vd.

1) Hâkimiyetin kaynağı bakımından devlet şekilleri: Monarşik devlet Cumhuriyet

2) Hâkimiyetin Sınırlanması bakımından:

–Müstakil Devlet

–Yarı Müstakil Devlet: Himaye altında devlet, Tâbi devlet vesayet altında devlet

3) Kuruluşlarına, Bünyelerine Göre Devlet şekilleri: Basit Devlet - Mürekkep Devlet. Basit devlet, taksim edilmemiş dışa karşı devamlı ve tam bir hâkimiyete sahip, içeride mütecanis bir nitelik taşıyan devlettir. Türkiye'miz buna örnek olarak gösterilebilir. Basit devlet, içeride siyasî bir merkezîyetle idare olunur. Bütün ülkede tek egemenlik geçerlidir. Kısacası tek hâkimiyetli bir devlet tipidir.

Mürekkep devlet, iki veya daha çok devletin birleşmelerinden oluşur. Bu tip devletlerde devlet hakimiyeti tek değildir. Devlet teşkilâtı bir bütün teşkil etmez; hukuki birlik yoktur. Siyas bir adem-i merkezîyet vardır. Mürekkep devletlerde ayrı yasama, yürütme ve yargı organlarına; müstakil Anayasalarına sahip ayrı Devletler vardır. Mürekkep devlet, bu ayrı devletlerin az veya çok sıkı, kuvvetli bağılıklarla bir araya gelmesinden ortaya çıkan bir bütündür.

Mürekkep devletler: Devlet Birlikleri ve Devlet Toplulukları diye iki kategoriye ayrılmaktadır. İki ayrı devletin ayrılıklarını az-çok muhafaza etmek şartı ile, birleşmelerinden oluşan mürekkep devlet şeklidir ki; bu güne kadar tarihte bunun iki tipi görülmüştür (Şahsi birlik, Hakiki Birlik). Fakat bugün artık bu tip mürekkep devlet şekli gözükmemektedir.

Mürekkep Devlet tipinin ikinci grubunu oluşturan Devlet Toplulukları, ikiden çok devletin bir araya gelmesinden oluşmaktadır. Bunun en belirgin iki tipi vardır: Konfederasyon - Federasyon.

2) Konfederasyon

Konfederasyon devlet tipinin gerçek niteliğini belirleme ve açıklama konusunda bütün müellifler ittifak etmiş değildir. Bu konudaki düşünceleri iki esaslı sisteme indirgemek mümkündür. Birinci anlayışa göre, konfederasyonda bir devlet niteliği görmek mümkün olmadığı gibi, bunun manevi bir şahsiyeti de yoktur. Ayrıca, hukuki kişiliğe de sahip değildir. Konfederasyonun kendisine mahsus hakları da yoktur. Gerçekte kendi adını değil konfedere devletlerin adına ve ancak bu devletlerin verdikleri vekâlete dayanarak hareket edebilir. İkinci anlayışa göre, konfederasyonun beynelmilel bir şahsiyeti vardır, fakat bizatihi kendisinde Devlet vasfı yoktur. Ancak Konfederasyonun üyelerinde şahsiyet ve Devlet vasfı mevcuttur. Konfederasyon tamamiyle sözleşme niteliği taşıyan, Andlaşmaya dayanan bir devlet topluluğudur.

Bu tip toplulukta Devletler ancak belli ve sınırlı amaçlar için birleşmişlerdir. Bu sebeple de üye devletlerin devletlik vasfı konfederasyon halinde de devam eder. Onlar sadece bu amaçların gerçekleşmesine yarayan oranda işbirliği yaparlar. Bunun dışında müstakil devlet sıfatlarını hak ve vazifelerini tamamiyle muhafaza ederler.

Konfederasyon iç ve dış bakımdan egemenliklerine tam olarak sahip devletlerden oluştuğuna ve üye devletlerin üzerinde ortak bir hükümet mevcut olmadığına göre, bu çeşit devlet topluluğunun oluşumu hukuki olmaktan daha çok siyasî bir yapı arz etmektedir.

Tarihi bakımdan konfederasyon, federasyon devlet şeklini hazırlayan bir aşamadır. Gerçekten bugün mevcut federasyonların başlangıçta bir konfederasyon niteliği taşıdığı bilinmektedir.

Konfederasyona dahil olan devletler, iç bakımdan tam anlamıyla hakimiyetlerine sahip oldukları gibi, dış hakimiyetlerine de sahip bulunmaktadır. Üye devletler diğer devletlerle diplomatik münasebetlerde bulunabilirler.

Konfedere devletler, Konfederasyona dahil diğer üye devletleri bir yükümlülük altına sokmaksızın başka devletlerle savaşa girişebilirler. Aynı konfederasyonun üyesi olan bir Devlet ile harbe giriştiği takdirde, bu Devletler Hukuku bakımından bir iç harp olmaz, Milletlerarası savaş niteliğini taşır.

Konfederasyonlarda üye devletlerin temsilcilerinden oluşan bir Kongre ve özellikle Diyet Meclisi vardır. Ancak, bu meclisin aldığı kararların üye devletlerin ülkelerinde uygulanabilmesi için ayrıca yetkili organlarınca (genellikle parlamenterler) onaylanması gerekir.

Nihayet, Konfederasyon, devletler arasında yapılan bir andlaşma yahut mısak (pakt) ile meydana geldiğinden, üye devletler Konfederasyondan istedikleri zaman çekilebilirler.

3) Federasyon

İkiden çok devletin bir araya gelerek oluşturdukları ikinci tip devlet topluluğu Federasyondur. Federasyon, devletlerin ortak ve fakat sınırlı olmayan menfaatlerini gerçekleştirmek için birleşmelerinden oluşan bir devlet topluluğudur.

Tarihin muhtelif dönemlerinde federasyon devlet topluluğu meydana gelirken, ya ABD'de ve Almanya'da görüldüğü gibi evvelce bağımsız olan devletler birleşmekte ya da Britanya İmparatorluğu'nda olduğu gibi bir tek devlet parçalanmakta yahut eski Rus Çarlığı'nın parçalanıp yerine SSCB'nin gelmesinde olduğu gibi eski devletin parçalanmasından meydana gelen devletler birbirlerine daha sıkı bağlı yeni bir topluluk meydana getirmektedir.

Federasyon da, konferesayonun aksine olarak, Federasyona dahil olan Devletler arasındaki hukuki ilişki sözleşmeye dayanan bir Devletler Hukuku ilişkisi değil, kanunî bir İç Hukuk tasarrufudur. Çünkü bu birliğin kaynağı bir andlaşma olmayıp bir Federal Anayasadır.

Bu tip devlet topluluğunda iki çeşit Devlet vardır. Bunlardan biri federasyonu oluşturan üye federe devletler, diğeri de federe devletlerin üstünde Federal Devlet. Her federe devletin kendine özgü Anayasası, organları ve teşkilâtı mevcuttur. Fakat, Federal Devlet, Federe devletlerin iznine gerek kalmaksızın onların ülkesi ve vatandaşları üzerinde doğrudan doğruya hükümranlık hak ve yetkisini kullanır.

Federasyona dahil bulunan federe Devletlerin ülkesi ve halkı aynı anda iki hâkimiyete tâbidir. Bir defa, her federe devlet kendi ülkesi dahilinde iç hâkimiyete sahiptir; ayrıca, Federal Devletin, Federasyona üye olan bütün Federe devletlerin ülkeleri üzerinde de Federal Anayasa ile tayin ve tahdit edilmiş yetkileri vardır. Bu bakımdan, federe devletlerin iç hâkimiyetleri, Federal Anayasa ile Federal Devlet lehine sınırlanmıştır. Federal Devletin, Federal Anayasa tarafından kendisine tanınan yetkileri içinde kalmak şartıyla alacağı kararlar, federe devletlerin ülkesi üzerinde derhal etkisini gösterebileceği gibi Federal Devlet, Federal Anayasayı kendi organları aracılığı ile ve federe devletin muvafakatini almaya gerek kalmadan değiştirebilir ve hükümranlık haklarını arttırabilir.

Federasyonda üye devletlerin, devlet ünvanları bâki kalmakla beraber beynelmilel şahsiyetleri, başka bir deyişle dış hâkimiyetleri, başka devletlere milletlerarası ilişkilerde bulunmak yetkileri yoktur. Dış hakimiyet bakımından Federasyonu temsil eden, elçi gönderen, elçileri kabul eden, harp ve sulhe karar veren Federal Devlettir. Ayrıca tabiiyet (uyrukluk) hariçte Federal Devlete göredir; her vatandaş yalnız onun teb'asıdır.

Federal Devlette iki Meclisten oluşan bir parlamento vardır. Bu Meclislerden biri Federe Devletlerin seçmenleri tarafından seçilen her federe devletten, nüfusa bakılmaksızın, eşit sayıda temsilcinin oluşturduğu meclistir. Diğeri ise, her Federe devletin nüfus miktarı ile orantılı olarak seçilen temsilcilerden oluşur. Görülüyor ki, Federal Devlette iki meclis usûlü zorunlu olmaktadır.

Şunu da belirtelim ki, Federal Devletten ayrılmak isteyen birlikte kalmaya zorlamak selâhiyeti vardır. ABD'de 1861'den 1865'e kadar süren çatışmalar bu yüzden çıkmıştır. Gerçi 1977 Sovyet Rusya Anayasası (md.72) bu ayrılma yetkisini tanımış ise de, bunun tamamıyla göstermelik ve nazarî bir müsaade olduğu şüphesizdir. Bugün Rus Federasyonu dağılmış ise de bu toptan bir çözülmüştür; tarihî bir tekerrürdür.

II- KIBRIS

1) Tarihi Gelişim

Türkiye'nin güneyinde bulunan, Akdeniz'in 3. büyük adasıdır. Türkiye'ye olan uzaklığı Anamur Burnu'ndan 65 km.dir. Adanın yüzölçümü 9.251 km²'dir.

Kıbrıs tarihine baktığımızda: Eski devirlerde Anadolu'nun bir parçası olan Kıbrıs, suların bazı kara parçalarını bozması sonucu oluşan adalardan biridir. Yapılan kazılarda Adada Ortadoğu kültürüyle ilgili eserler bulunmuştur. Adanın bilinen ilk sahibi Mısırlılar olup, bunlardan Hititlere geçmiştir. Hitit çivi yazılarında "Alasya" denilen ada, deniz kavimlerinin istilasına uğrayarak Asurlular, Fenikeliler, Medler, Roma ve Bizans İmparatorluklarından sonra, Dört Halife (632-661) devrinde Müslümanların hâkimiyetine geçerek 648 tarihinde vergiye bağlandı. Hz. Ebubekir devrinde müslümanlar Kıbrıs'ta Kitiyonu feth etti. Hz. Osman devrinde (644-656) Şam valisi bulunan Hz. Muâviye 647'de Kıbrıs'a tekrar sefer tertip etti. Sefere Eshâb-ı Kiram ve Tabiin-i İz'am çok kimse katıldı. Bunlardan biri Hz. Enes bin Malik'in teyzesi Hz. Ümmi Hirâm'dır. Hz. Muhammed, Ummi Hiram'ın evinde uyurken gülerek uyandı. "Ya Resülallah niçin güldünüz?" diye sordu. "Ya Ümme Hiram Ümmetinden bir kısmını gemilere binip, kâfirlerle gazâyâ giderler gördüm" buyurunca "Ya Resülallah, dua et ben de onlardan olayım" dedi. Hz. Muhammed "Ya Rabbi bunu da onlardan eyle" diye buyurdu. Ümmi Hirâm zevci ile gemilere binip Kıbrıs'a gitti. Kıbrıs'ta attan düşüp şehid oldu. Hz. Ümmi Hiram'a Kıbrıslı Türkler "Hala Sultan" deyip, şehid olduğu yere bir câmii, türbe ve tekke yaptırmışlardır.(3)

Emevilerin hâkimiyetine geçen Kıbrıs vergiye bağlandı. Adaya müslümanlar 24 sefer tertip etmişlerdir. Emevilerinden sonra vergilerini vermemesinden dolayı, Abbasi Halifesi Hârûn Reşid (796-809) devrinde tekrar hâkimiyet altına alındı.

Haçlı seferlerinin üçüncüsünde İngiliz Kralı Arslan Yürekli Rişar'ın gemileri fırtınaya tutulunca 1191'de İngilizler, Adanın kıyılarına sürüklenip karaya çıkararak, Limasol'u zapt ettiler. Fakat Rişar'ın paraya ihtiyacı olduğundan adayı eski Kudüs Kralı Lusignan'a sattı. Bundan sonra ada; Suriye ve Filistin kıyılarından kaçan Doğu Latinlerin merkezi haline getirildi. Selâhaddin Eyyubi'nin Kudüs'ten çıkardığı Latinler, adaya yerleştirildi. Ceneviz, Fransız, Venedik korsanlarının yaşadığı adadan Anadolu sahillerine saldırılar tertiplendi. Kıbrıslıların saldırıları Anadolu Selçukluları ve beylikleri tarafından durdurulur.

Haçlı ittifakınca Kıbrıs sularında bulunan Haçlı Donanması Mısır ve Suriye sahillerine, Müslüman gemicilere zarar vermeye başlayınca; Memluklu Sultanı Melik-i Eşref Baybars 1425'te adaya asker çıkardı. Devrin Kıbrıs kralı Janus'un ordusu imha edilip vergiye bağlandı. Kıbrıs Latinleri, Osmanlılar ile hâkimiyet konusunda mücadele eden Akkoyunlular ve Safevi devletleri ile ittifak içine girdiler. Yavuz

(3) Bkz. Rehber Ansiklopedisi, c.10, s.70

Sultan Selim Han'ın Mısır'ı almasıyla Kıbrıs Latinleri, Memlûklere verdikleri vergiyi Osmanlı Devletine göndermeye başladılar.

Yıllık vergi ve harcını ödemesine rağmen Kıbrıs'ın jeopolitik yapısı Osmanlı Devletince alınmasını zaruri kılıyordu. Bütün Anadolu, Suriye, Mısır ve kuzey Afrika'ya hakimiyetine alan Osmanlı Devleti Haçlılar ve diğer hasımlarıyla ittifak içine girip, tüccar gemileriyle, hacılara rahat vermeyen Kıbrıs korsanlarının sonunu getirmek ve Dört Halife devrinde adaya çıkan müslümanların yaptırdığı camiye hürmetsizlik yaparak, domuz salhanesi yapmalarının önüne geçmek üzere, İkinci Sulan Selim Han (1566-1574) devrinde Şeyhül-İslâm Ebussuud Effendi'nin fetvasıyla Kıbrıs'ın fethine karar verildi. 1570'de Vezir Lala Lustafa Paşa Kıbrıs Serdarı tayin edilerek, Piyâle Paşa kumandasındaki Osmanlı Donanması adaya çıkartma yaptı. Lefkoşe ve magosa feth edildi. Papalığın teşvikiyle Haçlı Donanması Kıbrıs'a gönderilip 1671 İnebahtı Muharebelerinde Osmanlı Donanması yakılmışsa da 1572'de ikiyüzelli parça gemiyle Akdeniz'e açılan Kılıç Ali Paşa karşısında dayanamayacaklarını anlayan Haçlılar 1573'de andlaşma yapmak zorunda kaldılar. Adanın hâkimi Latin Haçlısı Venedik Cumhuriyeti, Kıbrıs'ın Osmanlı Devletine terkini ve yıllık üzyüzbin filori'yi vermeyi kabul etti. Kıbrıs'ta Osmanlı Devlet Teşkilâtı kurulup, eyâlet haline getirilerek, beylerbeyi tayin edildi. İslâmi eserler, iskânlar tamir edilip, yenileri kurularak Türk-İslâm nüfusunun adada fazlalaşması için Osmanlı iskân siyaseti tatbik edildi. 1777 tarihinde adanın nüfusu 84 bin olup, bunun 47 bini Türktü.

19. Yüzyıla kadar bütünüyle Osmanlı Devleti'nin hakimiyetinde kalan Kıbrıs, papalığın organize ettiği oyunlar neticesiyle çok tehlikeli meseselerin içine itildi. 1876'da Birinci Meşrutiyet'in ilânıyla Osmanlı Devleti harp içine sokulup, 3 mart 1878'de Ayastefanos (Yeşilköy) Andlaşması imzalatılınca saltanatının ilk yıllarında olan İkinci Abdülhamit Hân bunu bir türlü hazmedemedi. Dâhiyâne bir kurnazlıkla, 4 Haziran 1878'de İngiltere ile gizlice anlaştı. Ayastefanos Andlaşmasını tatbik ettirmeme karşılığı, Kıbrıs adasının idaresini İngiltere'ye bıraktı. Adanın gelirleri her yıl İstanbul'a yollanacak ve Osmanlı Devletinin bir parçası kalacaktı. Bu durum Birinci Dünya Savaşı (1914-1918) sonuna kadar muhafaza edildi.

1923'de Lozan Andlaşması'yla İngiltere'nin ilhakına bırakılan Kıbrıs 1925'de Büyük Britanya İmparatorluğu'na bağlanarak sömürge statüsüne girdi. İngiliz idaresini önce hoşgörü ile karşılayan Rumlar, Kıbrıs Rum Kilisesinin telkinleriyle adayı Yunanistan'a katma arzusu içine girince hadiseler başladı. Bu sırada adadan Türkiye, İngiltere başta olmak üzere diğer ülkelere Türk göçü oldu. İngilizlerin Rumlara idari, siyasi ve iktisadi kolaylık göstermesine rağmen, asıl gayeleri Yunanistan'a ilhakı olan Kıbrıs Rum Cemaati 1931'de isyan ettilerse de bastırıldı. Rumlar arasında Yunanistan'a katılma fikri devamlı empoze edilerek Kıbrıs'ta nüfuslarını arttırmak için adaya göçmen getirme ve Türkleri taciz etme siyaseti içine girdiler.

1950'de İngiltere-Türkiye-Yunanistan ve Türk-Rum Cemaatleri arasındaki meseleler arttı. Türkleri taciz edip, göçe zorlama ve katliamlarla nüfuslarını azaltan

Kıbrıs Rum Kilisesi adaya getirdiği göçmenlere güvenerek, halk oylamasıyla idarecelirini seçme hakkı istemeye başladı. Hadiseler üzerine Kıbrıs Türk Cemaati tepki gösterince Türkiye dikkate aldı. Adadaki Türkler Türkiye tarafından desteklenerek mesele yalnız İngiltere ve Yunanistan'ın olmaktan çıktı. 1954 hadiseleri Yunanistan tarafından Birleşmiş Milletler Teşkilatına götürüldüyse de siyasi komisyon görüşülmemesi kararı aldı. 1955 Rum-Yunan tedhiş hadiseleri üzerine İngiltere meseleyi halletmek üzere Türkiye'yi toplantıya çağırdı. İngiltere'nin Türkiye'ye toplantı çağrısı Yunanistan tarafından, Türklerin hakkını resmen tanınıp meşrulaşması demk olarak kabul edildi. Yunanistan ikinci defa Birleşmiş Milletler Teşkilatı'na müracaat etti. Kıbrıs meselesinin sulh yoluyla halledilmesi kararlaştırılınca 1959'da imzalanan Zürih ve Londra Antlaşmaları ile buhran geçici olarak sona erdi ve 16 Ağustos 1960'da "Ortaklık" temeli üzerine kurulan bağımsız ve iki toplumlu Kıbrıs Cumhuriyeti ilân edildi. Adaya 650 kişilik bir Türk alayı yerleştirildi. Kıbrıs'ın güvenliği için İngiltere-Türkiye-Yunanistan garanti anlaşması imzaladılar. Kıbrıs Cumhuriyeti'nde Türklere eşit haklar tanınıp Cumhurbaşkanı Rumlardan Yardımcısı da Türklerden seçilecekti. Türkiye'nin garantör devlet olarak Türklerin haklarını müdafaa etmek ve hadiselere müdahale hakkı veren Garanti Andlaşması'ı Rumlar bir türlü kabul edemediğinden, hadiselerin önüne geçilemedi. Rumlar Enosis gayesini gerçekleştirmek, Türkleri yıldırım, Türkiye'yi zor duruma düşürmek için 21 Aralık 1963'te Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasını tanımayarak 22 Aralık'ta Kıbrıs'taki Türklere karşı tedhiş ve katliamlara başladılar. Garantör devlet olarak Türkiye hadiselere müdahale etti. Türkiye'nin kararlı tutumu Rumların hadiseleri durdurmasına, Birleşmiş Milletler de meselenin sulh yoluyla halledilmesi için garantör devletler arasında görüşmelerin başlamasına ve Adada Barış Gücünün bulundurulmasına karar verdi. Yunanistan'daki 1967 askeri darbesi sonunda Enosisçi iktidar, tedhişçi Grivas'ın teşkilâtlandığı Rum Milli Muhafız kuvvetlerini destekleyerek, Türklerin toplu bulunduğu Boğaziçi ve Geçitkale köylerine karşı harekte geçince 16 Kasım 1962 tarihli toplantısında TBMM üyelerinin tamamına yakını Kıbrıs'a asker çıkarma kararı aldı. Türk çıkarma birliklerinin ve donanmasının İstenderun'da toplanması, jetlerinin de Kıbrıs semalarında görünüp alçak uçuşlar yapması, Grivas'ın ve 12 bin kişilik Yunan ordusunun Adadan çekilmesine sebep oldu. ABD'nin oraya girmesiyle, Türkiye çıkarma yapmaktan vazgeçirildi. Kıbrıslı Türkler, Türkiye'nin anavatan olarak haklı tepkisine şahit olunca kendi işlerini kendileri görmek üzere 29 Aralık 1967'de Kıbrıs Geçici Türk İdaresini kurarak 19 maddelik esas tesbit etmişlerdir. Kıbrıs meselesinin halledilmesi için toplumlararası görüşmeler 1968'de başlamasına rağmen 1974 yılına kadar bir netice alınamamıştır.

Yunanistan ve Kıbrıs Rumları Enosis gayesinin gereği doğrultusunda hareket edip, Türkiye ve Türklere düşmanca hareket içine girdiler. Atina'daki Askeri Cunta, Adanın Kıbrıs'ta bulunan Yunan Kuvvetleri EOKA-B aracılığı ile 15 temmuzda darbeye teşebbüs ettirip, Türklere hayât hakkı tanımayan katliamlara girişince, Türkiye, garantör devlet olarak 20 Temmuz 1974'te Birinci, 14-16 Ağustos 1974'te

İkinci Barış Harekâtını gerçekleştirmek zorunda kaldı. Türk Ordusunun başarıyla gerçekleştirdiği harekâtlar neticesinde Kıbrıs'ın istiklâli muhafaza edilip, Adadaki Türkler imha edilmekten kurtarılarak, Kıbrıs Türk Devleti için zemin hazırlamıştır. Yıllardan beri devam eden görüşmelerde kesin birneticeye gidilemeyince Kıbrıs Türk Toplumunu 13 Şubat 1975'de Kıbrıs Türk Federe Devletini, 15 Kasım 1983'de Kuzel Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurarak, istiklâlini ilân etti. Kıbrıs meselesinin halli için, Kuzey Kıbrıs Türk Devleti ve Kıbrıs Rum Toplumunu ile ikili ve Milletlerarası görüşmeler devam etmektedir.

2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Kıbrıs adasının kuzey kesiminde kurulmuş bir Türk Devleti, Güneyinde Kıbrıs Rum kesimi bulunmaktadır. Türk Kesiminin başkenti Lefkoşe, nüfusu 200.000, yüzölçümü 3555 km², Resmi dili Türkçe, dini İslamiyet, para birimi Türk Lirası.

300 yıldan fazla Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetinde bulunan Kıbrıs Adasına bu devirde birçok kültür sanat eserleri ve iktisadi müesseseler kurulmuştur. Her kasabada medrese ve Lefkoşe'de Sultan Mahmud Kütüphanesi yapılarak, ilmin yayılmasına ve kültür seviyesinin yükselmesine çalışıldı. Adanın bütün kalelerini tamiri, liman inşaaı, camii, mescid, tekke, imaret, hastane, han, kervansaray, sebil, çeşme gibi sosyal tesisler yapıldı. Ada her yönüyle Türk-İslâm kültürünün özelliklerini taşımaktadır.

Adada iki toplum bulunmakla beraber Rum kesimi hiçbir zaman Türk toplumu ile birlikte yaşamayı düşünmemiş ve istememiştir. Halk bazında belki fazla bir uyumsuzluk doğmamış olabilir, fakat rum yöneticileri her zaman adayı rumların olarak görmüşler ve hep bunu vurgulamışlardır. Bu nedenledir ki Türk-Yunan ihtilafları hiçbir şekilde çözüme bağlanamamaktadır. Yunan taktiğinde, Türkleri bıktırıp taviz vermeye zorlamak hep ön planda gelmiştir. Bunu sağlamak için de hep destek bulduğu milletlerarası planı seçmiştir. Hayali bir Türk korkusu hep silah olarak kullanılmıştır.

İki toplumdan oluşan Kıbrıs'ın toplumlarından birinin durumu böyle iken öteki, yani Türk toplumu ise tamamen uysal, birlikte yaşamayı arzulayan, hep alttan alan, vefakâr, cefakâr bir toplum. Ne var ki bu toplum anlaşmazlığın çözümünde güçlük çıkararak kesim olarak dünya kamuoyuna gösterilmeye çalışılmaktadır. İşte asıl problem burada düğümlenmektedir. Mazlumla Zalimin yer değiştirdiğini görüyoruz.

Bu oldukça farklı iki toplum tek siyasi çatı altında nasıl birleştirilebilecek? Federasyon tipi bir devlet topluluğu nasıl oluşturulabilecek? Federasyonun ne olduğunu yukarıda izah ettik; böyle bir oluşum Türk toplumu aleyhine oldukça ciddi problemleri beraberinde getirecektir. Örneğin Devlet Başkanının seçimi nasıl olacak? Dış devletlerde türk kesiminin hak ve menfaatlerinin korunması nasıl bir ga-

ranti altına alınabilecek? Nüfusa göre oluşacak birinci mecliste, çoğunluğu elde edecek olan Rum kesiminin milliyetçilik eğilimleri nasıl önlenecek? İkinci Meclisin en az birinci meclis kadar yetkili olması bu tehlikeyi büyük ölçüde önler ise de, o zaman da meclisler arası sürtüşmeden doğan istikrarsızlık nasıl giderilebilecek? Federasyonu bozmaya kalkıştığında bu bir iç mesele sayılıp iç savaşın çıkması gündeme gelmeyecek mi? Nitekim bugün Yugoslavya da buna benzer bir olay yaşamaktadır. Rusya'nın durumu daha değişik ve özellikle işin ekonomik boyutu ağır bastığından onu örnek vermek istemiyoruz.

Dikkat edilirse Federalizm genellikle zengin toplumlarda oluşabilmekte, ekonomik yönden çöküntü başladığı zaman Federasyonda da çözülme başlamaktadır. ABD'de Federalizmin ayakta durması büyük ölçüde ekonomik gelişmişliğine borçludur. Gerçi kuruluş aşamasında 1776'larda ve tam federasyonun gerçekleştiği 1787'de ekonomik gelişmişlik yoktu; fakat İngiltere'nin sömürsüne ve özellikle dini baskılarına karşı ortak hareket etmek zorunluluğu 13 sömürgeyi önce Konfederasyon sonra da Federasyon çatısı altında birleştirdi. Halbuki Kıbrıs'ta durum tam tersidir. Hiçbir ortak bağı olmayan iki ayrı toplum federasyon kurmaya kanaatimce zorlanmaktadır. Bu durum neticede iki toplum arasında gelişmişlik farkını doğuracak ve bugün tek tek dağılan federasyon tipi ortaya çıkacaktır.

Öte yandan, Kıbrıs Rumları Uluslararası Kuruluşlardan, hem de Türkleri de temsil ettiklerini söyleyerek ekonomik yardım alıyorlar. Uluslararası uçak şirketleri Güney Kıbrıs'a sürekli sefer yaparken Kuzey Kıbrıs'a hiç sefer yapmıyorlar. Bırakın uluslararası uçakları, Türk uçaklarının dahi başka havaalanlarından kalkıp doğrudan Kuzey Kıbrıs'a yolcu taşımaları bile yasak. Bu ekonomik bakımdan ayrımcılıktır.

Rumlarca barış ümidi gözüküyor; zira Kıbrıslı Rum liderler tüm Kıbrıs'a egemen olma amaçlarından vazgeçmiş değillerdir. Rum tarafının üzerinde ısrar ettiği şartlar incelendiği zaman bu şartlarda Rumların tüm adaya egemen olma amacının gizli olduğu görülür. Bunlar Kıbrıs'ın yeni çatışmalara sürüklenmesi tehlikesini içeren şartlardır. Kıbrıs'a egemen olduktan sonra adayı Yunanistan'a bağlamak istiyorlar. Nitekim bu amaçla 1931, 1955, 1963, 1967 ve 1974'de Kıbrıs'ta mevcut statüyü milli çıkarlarına uygun bulmadıkları için değiştirmek istediler ve bir çatışma ortamı oluşturdular. Bu hedeflerini 21 Aralık 1963'te Kıbrıs'ı Türklere karşı başlatmış oldukları soykırım planı (AKRİTAS PLANI) ile açıkça göstermişlerdir. Bu plan 21 Nisan 1967'de Rumca PATRİS Gazetesinde yayınlanmıştır.⁽⁴⁾

Kıbrıs'ta "iki kesimli iki toplumlu, Bağlantısız Federal bir Kıbrıs" için 1977'de ilke anlaşmasına varılmıştı; ortada 1960 Anlaşması vardı. Fakat bu ortaklığı, Kıbrıs Rum Cumhuriyeti'ni kurmak için yıktılar. Ancak, ortaklık hakkımızı, egemenlikteki payımızı kendi kendimizi idare hak ve yetkimizi Self-determinasyon

(4) Bkz. Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi, Yıl 6, sy. 186, Eylül 1991, s.9-11

hakkımızdan kaynaklanan siyasî irademizi, kendilerine denk olan siyasî eşitliğimizi garanti hakkımızı yok edemediler. Bunları yok etmek için sürdürdükleri silahlı ve siyasî saldırı adanın ikiye bölünmesine yol açtı. Ortaklık bozulunca ortaklar ayrılır; bu doğal bir sonuçtur. Sizi tehdit ederek sizinle ortaklık kurmaya çalışan bir kişinin samimiyetine inanabilir misiniz? Tehdit ve baskı sonucu kurulan bir ortaklık ne kadar uzun ömürlü olacak?

Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ta Türkiye ve KKTC aleyhine faaliyet gösteren 188 adet dernek ve vakıf mevcuttur. Yunanistan her gün bir köy, bir şehir, bir ada zaptederek bizim aleyhimize iki yüzyılda dörtyüzelli misli genişlemiştir. Girit, Batı Trakya, Oniki ada, Ege Denizi böyle gitmiştir. Eğer Kıbrıs'da Yunanistan'a dur denilmeseydi arkası; İzmir, İstanbul ve bütünü ile Anadolu olacaktı.⁽⁵⁾

Lefkoşa'daki iki milleti ayıran yeşil hat iki farklı kültürü ve buna dayalı farklı idare, din, dil, örf ve âdet, davranış şekline sahip insanları ayırır. "Kıbrıs Hükümeti" adı altında dünyadan üçmilyar dolardan fazla yardım alıp zenginleştiler; bizi haritadan silmek için silaha 2 yıldır günde bir milyon dolar harcamaktadırlar.⁽⁶⁾

İşte, bütün bu sebepler dolayısıyla Kıbrıs'ta bir Fedeaesyon'un yaşama şansı olamayacağı kanaatindeyiz. Kıbrıs'ta şu veya bu şekilde kurulacak olan bir federasyonla KKTC ortadan kaldırılmak istenmektedir. Kurulacak bir federasyonla Adanın zaman içerisinde Rumlaşacağı da düşünülebilir. Çünkü ekonomik açıdan güçlü olan Rumların, satın alma yolu ile Türkleri adadan uzaklaştırmaları da muhtemeldir. Nitekim, yüzyılımızın başlarında Türkler Adadaki tapulu malın 2/3siné sahipken, giderek bu rakam tersine çevrilmiştir. Yapacakları yine budur. Rumlar bunun için yapılacak anlaşmalarda "üç özgürlük" meselesini temel şart olarak ileri sürmektedir: Ada vatandaşlarının serbest dolaşım, serbest yerleşim, mülk edinme hakkı. Bu hürriyetlere tahdit koymak da pek mümkün olamaz; hele Federasondan sonra Kıbrıs Avrupa Topluluğuna girerse. Hasılı hiçbir kayıt Rumların Türk topraklarını satın almasını engelleyemez. Nitekim, geçmişte gayrimenkul malını Ruma satan Türk'e "ölüm" cezası uygulanmasına rağmen, Türk mallarının muhtelif şekilde el değiştirmesine engel olunamamıştır.⁽⁷⁾

Federasyon, tipik bir Amerikan oyunudur. Kıbrıs'ta herhangi bir tavizi Türk kamuoyunun kabullenemeyeceğini bildikleri için, bu formülü "şerefli bir çözüm" halinde takdim etmek istiyorlar.

Türk tarafı, muhtemel bir anlaşmada, işe yaramayacak bir iki şartı temel şart olarak ileri sürecekler. "Bunlar olmazsa olmaz" denilecektir. Basın yayın yoluyla bu konu iyice işlenecek, Rum tarafı da kabul etmez görünecektir. Sonra da "Eh madem

(5) ÖZDEMİR, C., Kıbrıs Gezimiz, İbid., s. 38

(6) DENKTAŞ, R.R., Bitmeyen Kavga, İbid., s. 20

(7) ARIKLI, E., Türk Milliyetçiliği Açısından Kıbrıs, İbid., s. 27

ki istiyorsunuz olsun..." diyecekler; böylece bizim taraf Kıbrıs'ta zafer kazanmış, Rumlar ise dize gelmiş görünecek.

Türk tarafının vazgeçilmez şartlar olarak ileri sürdüğü self-determinasyon hakkı, siyasi eşitlik, Türkiye'nin etkin garantisi, iki kesimlilik, Cumhurbaşkanlığı'nın rotasyon usulü gibi şartlar incelendiğinde bunların ileride Rumların Kıbrıs'ın tamamına sahip olmalarının yollarını tıkayamayacağı görülecektir.

Self-determinasyon hakkı her an geri tepecek bir silah olduğundan kullanıldığında pek de kuvvetli neticeler vereceği beklenmemelidir. Türkiye göçmenlerine 17 yıldır içinde oturduğu evin tapusu dahi verilmemiştir. Bu insanlar hâlâ daha Kıbrıs'ı benimseyememişlerdir. Bu kişiler ilk fırsatta Türkiye'ye dönmeyi hayal etmekte ve anlaşmaya umut olarak bakmamaktadır. Kıbrıs Türkleri ise İngiltere, Avustralya gibi yerlere göçmüş akrabalarının zenginlik ve refahlarına bakıp imrenmekte ve içinde bulunulan genel ekonomileri nedeni ile Kıbrıs'tan yavaş yavaş soğumaktadır.

1974'te harpten yenik, bitkin ve morali bozuk çıkan Rum tarafının milli gelirini kişi başına 8000 dolara çıkardığı, Türk tarafında ise bu rakamın 1500 dolarda kaldığı ve her gün 1000'den fazla işçinin resmi yollarla Rum tarafına çalışmak için geçtiği unutulmamalıdır.

Kıbrıs'ta bütün milli değerler tahrip edilmiştir. Ahlaksızlık, hırsızlık, yolsuzluk, rüşvet, suistimal devlet dairelerinden halka kadar inen yanlış icraatlar nedeniyle azgınlaşmıştır.

İşte, bu sebeplerden dolayı Self-determinasyon hakkı pek de güvenilir bir silah değildir.

Türkiye'nin etkin garantisi; bu husus kabul edilse bile AT üyesi bir Kıbrıs'a Türkiye'nin bir daha müdahale edebileceği zannedilmemelidir. Kaldı ki, Rum Enosis'e giden yolun artık silahdan değil paradan geçtiğini gayet iyi anlamıştır. Bu garanti kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur.

Siyasi eşitlik; bu da uzun vadede dengelerin değişmesi sonucu bozulabilir. Bir tarafta 700.000 Rum öte yanda sayısı hızla 100.000'lerin altına inecek Türk tarafı; aralarında bu kadar nüfus farkının olduğu bir yerde siyasi eşitliğin nasıl sağlanacağı düşündürücüdür.

Bu sebeplerden dolayı göstermelik ve ileride Kıbrıs Türküne hiçbir faydası olmayacak şartları ileri sürerek bir Federasyon çatısı altında KKTC'nin ortadan kaldırılmasına razı olmak millî çıkarlarımıza aykırı bir düşüncedir.⁽⁸⁾

Federasyonların birer birer çatırdadığı çağımızda milli devletlerin teker teker bağımsızlıklarını ilân ettiği bu devirde bizi Federasyona razı etmeye çalışılması be-

(8) Ibid.

lirttiğimiz gibi art niyetlerinin mahsulüdür. İlle de bir Federasyon yapmak gerekiyorsa bu K.K.T.C.-Rum kesimi şeklinde değil, Anavatan Türkiye ile "Gevşek Federasyon" şeklinde olmalıdır.⁽⁹⁾

Bu iki toplum tabir caizse, bu evliliği 1960'da denemiştir. Rumlar bunu üç yılda silahla bozdular.

3) O Halde Çözüm Nedir?

Çözüm, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsızlığının tanınması konusunda mücadele vermektir; bizim aklımıza başka çözüm gelmiyor. Nitekim, Türkiye'deki kamuoyunun eğilimi bu yöndedir. "Kıbrıs Meselesini Türkiye'nin büyümesi yolunda bir engel" görüşü savunulamaz; bunu kabullenen hiçbir politikacıyı Türk Milleti asla yerinde tutmaz. Şunu kesinlikle bilmeliyiz ki, Kıbrıs Meselesi, Türk Milletinin millî meselesidir.

II. Abdülhamit'e Yahudiler, (Dr. Theodor Herzl), Filistin almak için bir çok defa gelmiş ve büyük ölçüde para teklif etmişler. Hepsini reddetmiş. Bir seferinde, Yahudilere toprak vereceğini söylediğinde, yahudiler ne miktar altın ödeyeceklerini sorarlar, O da "aldığımız fiyata" der ve ilave ederek "biz orayı kanla aldık kanla bırakabiliriz"⁽¹⁰⁾ Daha sonra, Yahudiler Filistin halkından toprak satın almaya başladılar; hem de iki katı para vererek. Bunu duyan II. Abdülhamit Filistin'i (Osmanlı Hanedanı'nın) mülkü haline getirerek, özel statü tanıdı. İşte bundan sonradır ki II. Abdülhamit'i devirme teşebbüsleri başladı.

Kıbrıs'ın durumu bu merkezdedir.

Bir zamanlar "bizim Kıbrıs diye bir davamız yoktur" diyen devlet adamlarımıza rağmen, Türk Milletinin milli davalarından birisi olan "Kıbrıs davası" son yıllarda ABD ve Batı Avrupa'nın baskıları sonucu oldu-bittiye getirilmek ve Sayın Evren'in "Maraş'ı verip Kıbrıs meselesini çözelim" görüşü doğrultusunda "ver-kurtul" politikası uygulanmak istenmektedir.

Oluşturulan havaya göre, Türkiye Kıbrıs'ta %7 toprak tavizine zaten razı imiş de Rumların %11'de ısrarı haline bu oranı %9'a yükseltebilirmiş. Şayet bu yazılan doğru ise buna imza atacak şahıslar çok sorumluluk altına girecek ve bunun hesabını bu milletin şuurlu ve şahsiyetli gençliği ilerde mutlaka soracaktır. Resmî ideolojinin II. Abdülhamit'e "kızıl sultan" nitelendirmesi düşünülürse, Kıbrıs konusunda belirttiğimiz türden düşünenleri bu tarih acaba nasıl yargılayacaktır?

Yukarıda belirttiğimiz gibi, Miladdan önce çok kısa bir süre hariç hiçbir dönemde Kıbrıs'ta Rum Devleti kurulmamıştır. Hele hele Yunanistan'ın hiç olmamıştır. Osmanlı, Kıbrıs'ı, Korsanlardan almıştır. Ta ki, Rusların 93 Harbi sonrasında

(9) Ibid.

(10) Bkz. Rehber Ansiklopedisi, c.5 fas.24 , s.381

Kars, Ardahan ve Batum'dan çekilince tekrar Osmanlıya bırakılmak üzere ve Osmanlıya güya yardım etmek gayesi ile İngiliz menfaatleri uğruna zamanın devşirme paşa ve devlet adamlarının zoruyla İngiltere'ye geçici statü ile üs olarak verilmesine kadar burada Türk Hakimiyeti sürmüştür. Rusların bahsedilen yerden çekilmesine rağmen İngiltere Kıbrıs'ı Türklere teslim etmemiş ve böylece hiç silah kullanılmadan ve bir İngilizin burnu dahi kanatılmadan Osmanlılardan alınmıştır. Demek ki Kıbrıs hukuken hâlâ Türk Milletinin olması gerekmektedir; Kıbrıs gerçeği budur.

Yunanistan kurulduğundan bu yana hep Türklerin zor anlarında gasbettiği veya çaldığı topraklar sayesinde bugünkü durumuna gelmiştir. Daima aldığı tavizi çantada keklik görüp daha fazla taviz koparma sevdası ile hareket etmiş ve aldığı tavizin üzerinde daha ne kadar taviz koparabilirse, bunu kâr saymıştır. Eğer biz, Kıbrıs'ta Rum ve Yunan'ın zulmüne son vererek ve barışı temin etmek mecburiyeti ile savaştıysak, Körfez savaşı ABD ve Batılıların Irak'tan talep ettikleri savaş tazminatını bizim de Rum-Yunan ikilisinden savaşın galibi olarak almamız gerekir; vermek nereden çıktı?

Ver-Kurtul politikası şimdiye kadar Türkiye'yi çok büyük sıkıntılara sokmuş ve daima zararımıza olmuş gayri milli bir politikadır. Bu politikayı takip eden veya tavsiye eden her kim olursa olsun samimiyetinden şühe etmek gerekir. Kıbrıs'ta vererek kurtulacağımızı sananlar gaflet içindedir. Kıbrıs'ı verelim, arkasından Ege, daha sonra İstanbul istenecektir; zaten istenmektedir.

4) Şu halde Türkiye Neler Yapmalıdır?

1) Maraş Bölgesinin bir an önce iskana açılması gerekir. Sayın Denктаş'ın Bulgaristan'dan gelen soydaşları Maraş'a yerleştirme teklifi aslında çok isabetli bir fırsat idi ve Türkiye'nin dört elle sarılması gerekirdi; maalesef duymamazlıktan gelindi.

2) Kıbrıs'ın hukuken ve coğrafi olarak ataları tarafından emanet edilen bir toprak parçası olduğu tezi savunulmalı ve taviz vermek gibi bir düşünce telaffuz edilmemeli.

3) Rumların ve Yunanistan'ın katliamını önlemek ve adada barışı temin etmek için savaştığını ve savaşın galibi olarak Rumların taviz vermesi en azından savaş tazminatı vermesini savunmalıdır.

4) Yetkililerin, bütün uluslararası platformlarda, görüşmelerde, kuruluşlarda Kıbrıs meselesi önümüze çıkarılıyor diyerek, ne pahasına olursa olsun şu Kıbrıs meselesi halledilsin zihniyetinden ziyade, mesele halledilsin ama Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda halledilsin düşüncesinde olmaları gerekir.

5) Rumların iddia ettiği gibi nüfusa göre toprak değerlendirmesine karşılık rumların kaçırdığı veya vatandaşlık hakları elleriden alınarak yurt dışına sürdüğü ya

da topluca katlettiği türklerin de Kıbrıs Türk nüfusu içinde değerlendirilmesi ve nüfusa esas teşkil edecek tarihin Kıbrıs'ın İngilizlere emanet edildiği tarih olması gerektiği savunulmalıdır.

6) Kıbrıs'ta iki ayrı milliyet ve her şeyi ve yönüyle farklı iki değişik topluluk olduğu gerçeğini devamlı gözönüne alarak nasıl ki ateşle barut bir arada bulunmazsa bu iki Cemaatin artık bir bayrak altında yaşayamayacağını uluslararası kuruluşlarda dile getirmek gerekir.

7) Nihayet, Türkiye'nin yapacağı önemli bir iş de, Türk Milletinin son yıllarda yetiştirdiği gerçek mücahit, lider ve onurlu devlet adamı olan, Kıbrıs davasına herkesten çok vakıf, rumların her türlü zulmüne tanık ve göğüs geren, milletlerarası görüşmelerde davayı tutarlı, kararlı ve dirayetli bir şekilde savunan, bu tutumu ile de Türk Milletinin sevgi ve takdirlerini kazanan Sayın Rauf Denktaş ve onunla aynı duygu ve düşünceleri paylaşan mesai arkadaşlarına desteğini hiçbir zaman eksiltmemesi ve onların kabul etmeyeceği bir çözüme kesinlikle yanaşmamasıdır.

SONUÇ

Esasen Türk tarafı, tüm hak ve yetkileri ile Kuzey'de Güney'dekine denk bir devlet kurmuştur. Dolayısı ile Rumlar'ın başlattıkları problem çözülmüştür. Orta'da çözümsüzlük diye bir şey yoktur. Varolan vakıa Rumların yanlış hesapları ve insanlık dışı saldırılar neticesinde iki ortağın ayrılmış oluşu ve birinin Kuzey ve diğerinin Güney'de tüm fonksiyonları ile iki ayrı, bağımsız devlette yaşamakta olduklarıdır.

1825'den 1925'e, 1925'den 1960'a 1960'dan bugüne kadar Kıbrıs Meselesi, Kıbrıs problemi diye bilinen problemi gündeme getiren taraf daima Rum-Yunan ikilisi olmuştur ve her defasında "hak" olarak istedikleri de Kıbrıs'ın tümüne sahip olmaktır. Bunu artık doğal karşılayıp kendi devletimizi güçlendirmeye bakmak zamanı gelmiştir. Çünkü bu problemi Rum'a taviz vererek çözümleyemeyiz. Taviz verdikçe dahasını isteyeceklerdir. Asıl yapılacak iş onlara "sizinle görüşecek bir şeyimiz yoktur" deyip kendi işimize bakmak, günün büyük kısmını Rum'un yaptığına ve dediğine harcamamaktır. Biz bunu yapmadık; "Federasyon'da birleşelim" dedik, ipin ucunu Rm tarafına kaptırdık. Sanki Federasyonsuz yaşama şansımız olmadığı izlenimini verdik. Bu teklifin o günkü şartlarda Rumlardan gelmesi gerekirdi.

Kıbrıs davası aslında 20 Temmuz 1974'de Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından halledilmişti. KKTC'nin kurulması ile bu başarı tescil de edilmiştir. Bundan sonra sorun bizim değil Rumlarındır. Sorun bugünkü statünün değiştirilmesi değil, tescil edilmesi sorunudur.⁽¹¹⁾ En büyük hatamız bağımsızlığı ilân hususunda 1983'ü beklemiş olmamızdır.

(11) KILIÇ, A., Kıbrıs Davası Türklüğün Davası Doğu Söz Aylık Siyasi Dergi, Yıl 6, sy. 186, Eylül-1991, s.28

Olmayacak duaya amin demek doğru değildir: Bu noktadan, bunca olandan sonra Kıbrıs'ta bir Federasyon veya Konfederasyonun kurulamayacağı, kurulsa bile yaşayamayacağı aşikârdır. Bir defa denenen bu formül bozulduktan ve iki toplum arasına bu kadar yıl ve bunca olay girdikten sonra böyle bir çözüme inanmak boşunadır.⁽¹²⁾

Rum tarafı konuyu sürekli milletlerarası alana çekmek istiyor. Birleşmiş Milletlerin 649 sayılı kararı (Güvenlik Konseyi) Adada iki ayrı toplum olması, iki ayrı bölgede yaşamaları ve eşit politik haklara sahip olmaları, Türkiye'nin garantörlüğü, Federal bir hükümet, başkan ve başkan yardımcılarının rotasyonu ve toprak sorununu karşılıklı görüşmelerle tesbiti gibi hususları içeriyor. Bu karar ortada dururken yeni aldırıldığı kararlarla ve girişimlerle Kıbrıs'ın tek sahibinin Rum tarafı olduğu vurgulanmaya çalışılmaktadır.

Yapılacak iş Federasyon kurma konusunda gayret göstermek değil, mevcut bağımsız KKTC'nin tanınması yönünde girişimde bulunmaktır. Var olma ve yaşama şuuru hassasiyetle bağlı, davasının millî şuuru olan taraf ergeç tanınacaktır ve bu KKTC içinde geçerlidir. Tabii ki, KKTC'nin tanınması kolay olmayacaktır; çünkü bir Türk Devletidir. Bu yol uzundur; sabır, azim ve sebat gerektirir. Tanınma uluslararası politikada KKTC'ne güç katacaktır, tanınmaması ise tarih sahnesine çıkmasını doğuran meşru ve haklı gerçekleri ortadan kaldırmayacaktır.⁽¹³⁾ Türkiye dışındaki devletler tarafından tanınmamış olsa bile, KKTC reddedilemeyecek bir gerçektir ve bir Federasyon ancak egemen ve bağımsız eşitlerin özgür iradesiyle oluturulabileceğine göre, KKTC'nin varlığının ve gerçekliğinin kabul edilmesi, Federal çözümün de bir temel gereğidir. Tanınma yönünde en azından İslâm Ülkelerinde bir yaklaşıma gözükmektedir. Nitekim Senegal'in başşehri Dakar'da yapılan 6. İslâm Zirvesinde Türkiye'nin teklifi ile alınan kararla "tam üyelik" ifadesi geçmemekle birlikte, KKTC'ye tam üyeliğin bütün avantajları sağlanmıştır. İşte bu yöndeki çabalara hız verilmelidir. Ayrıca tanıdığımız ve tanımayı düşündüğümüz yeni oluşan öteki devletlerle de bu konuyu görüşme şarttır. Bu konuda yeni Türk Devletleri ile temaa geçmek gerekmektedir.

İşin özü şudur ki, meselenin esasını bilmeyenlere doğruları öğretmek kolaydır. Ancak, bu esasları bilip de bilmek istemeyenlere gerçekleri benimsetmek imkânsızdır. Kıbrıs Türk basınınbir hafta izleyen ve aynı sürede Rum basın özetlerini gözden geçiren sıradan bir insan dahi Rum yönetiminin, Rum kilisesinin ve fanatik bir çoğunluğun Türklerle hiçbir şekilde siyasi eşitliği kabul etmediklerini, asla etmeyeceklerini, 28 yıldır bu konularla ciddi ve samimi en ufak bir yaklaşımlarının olmadığını görecektir.

Kısacası "Davos Ruhü" ile bu gerçekleşemez ve gerçekleşmemiştir de. Sizi tehdit ederek sizinle ortaklık kurmaya çalışan bir kişinin samimiyetine inanabilir

(12) İbid.

(13) ERKAL, M., K.K.T.C., Gerçeği ve Son Gelişmeler, İbid, s.22.

misiniz? Tehdit ve baskı sonucu kurulan bir ortaklık ne kadar uzun ömürlü olacaktır?

AHEDA denilen ve kökü Amerika'da olan bir Yunan lobisi teşkilâtı var. Bu teşkilât Yunanistan'da birt opları tyapmış ve o sırada bir de kitap dağıtmıştır. Bu kitapta, Yunanlıların Megaleidea'nın peşinde nasıl İzmir'e geldiğini, İzmir'den nasıl haksız olarak atıldığı, oysa ki, bütün emellerinin İskender zamanında Yunan'ın bulunduğu yerleri tekrar ele geçirmek olduğu anlatılmaktadır. Bu kitapta Kıbrıs'ta geçici bir süre için bağımsızlık oluşturulmuştur; ancak er veya geç Kıbrıs bütünüyle Yunan ailesinin içine girecektir denilmektedir.

Yunanlı için Kıbrıs'ın ancak bir merhale olduğunu, bir basamak olduğunu, asıl maksatlarının İzmir'den başlayıp Malazgirt öncesine dönmek suretiyle bütün Anadolu'yu istilâ etmek olduğunu, bu arada İstanbul'u esasen, patrikhanesi ve şimdiye kadarki, bütün oldu-bittileri ile zaten kendisinin saydığını buradaki Başkonsolosluğunun damgasında "İstanbul" değil "Konstantinopolis" yazmasının çok manidar olduğunu artık bilmeniz gerekir. Böyle bir ideale sahip rumlarla aynı çatı altında Federasyon kurmanın ve yaşama şansının olabileceği düşünülebilir mi?

Tanırsalar da, tanımasalar da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti inkârı mümkün olmayan, her uzvu ile yaşayan bağımsız bir devlet olarak vardır, yaşamaktadır ve yaşayacaktır.⁽¹⁴⁾

Kıbrıs Tarihine Kısa Bir Bakış

Kıbrıs'ta Egemenlik Kurmuş Uluslar:(15)

M.Ö. 5000 yıllarından beri meskun olduğu bilinen Kıbrıs günümüze dek şu ulusların egemenliğine girmiştir.

(1) M.Ö. 5000 - X	İlkel insan (cilalı taş ve Tunç devri)
(2) X - M.Ö. 1450	Finikeliler
(3) M.Ö. 1450 - 1320	Mısır egemenliği (Birinci dönüm 130 yıl)
(4) M.Ö. 1320 - 1265	Hititler (55 yıl)
(5) M.Ö. 1265 - 1000	İkinci Mısır egemenliği (265 yıl+130= 395 yıl)
(6) M.Ö. 1000 - 709	İkinci Finike egemenliği (291 yıl)

(14) DENKTAŞ, R.R., Bitmeyen Kavga, Doğru Söz, Aylık Syasi Dergi, Yıl 6, sy. 186, Eylül-1991, s.20

(15) Kıbrıs Sorununün Dünü, 1977 (Resmi Yayın)

(7) M.Ö. 709 - 669	Asuriler (40 yıl)
(8) M.Ö. VIII yüzyıl sonlarında (669-588) 81 yıl süren Kıbrıs Egemen devleti dönemi (Bağımsız Kıbrıs)	
(9) M.Ö. 588-525	Üçüncü Mısır egemenliği
(395+63= 458 yıl)
(10) M.Ö. 525-333	Pers Egemenliği (192 yıl)
(11) M.Ö. 333-301	Makedon ve İskender'in generalleri egemenliği 32 yıl
(12) M.Ö. 301 - 59	Dördüncü Mısır egemenliği (Ptoleme Devleti 242 yıl)
(13) M.Ö. 59 - M.S. 395	Roma İmparatorluğu (454 yıl)
(14) M.S. 395 - 653	Doğu Roma egemenliği (258)
(15) 653-654	Arap egemenliği (1 yıl)
(16) 654 - 806	2.nci Doğu Roma egemenliği
(17) 806 - 964	Müslüman Halifeler
(18) 964 - 1191	Bizans egemenliği (227 yıl)
(19) 1191 - 1192	Arslan Yürekli Richard ve Templier şövalyeleri egemenliği
(20) 1192 - 1489	Frenk Krallığı (297 yıl) Lusignanlar
(21) 1489 - 1571	Venedik Egemenliği (82 yıl)
(22) 1571 - 1924	Türk-Osmanlı egemenliği (353 yıl)
(23) 1924 - 1960	İngiliz egemenliği
(24) 1960 - 1963	Bağımsız Kıbrıs Devleti
(25) 1963 - 1974	Ada sathında Türk-Rum egemenlikleri
(26) 1974 - ?	İki Bölgeci Türk-Rum egemenlikleri

Yukarıdaki listede görüleceği gibi Kıbrıs'ın bir ada olmasına rağmen tarihi fazlası ile hareketlidir. Anadolu, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile ilgilenen hemen her ulus, Kıbrıs'ı ihmal edememiştir. Bu oluş Kıbrıs'ın süregelen stratejik öneminin en büyük kanıtlarından birini teşkil eder.

Kıbrıs tarihinde dikkat çeken bir diğer önemli husus bu güne kadar Kıbrıs'tan, ilkel insandan başlamak üzere, Finike, Mısır, Hitit, Asur, Pers, Makedon,

Latin, Arap, Misen, İngiliz, İtalyan, Sırp, Arnavut, Fransız gibi sayısız ulus ve ırkı gelip geçmiş olmasıdır.

Tarihi boyunca, ilk KIBRIS DEVLETİ ile M.Ö. 669 yılında karşılaşıyoruz. M.Ö. 669'dan 588'e kadar süren bu dönemde egemen olan devletin halkının belirgin bir ırkı ve kökeni yoktur. Bağımsız Kıbrıs Devleti halkı, evrimleşmiş ilke insan, Fınikeli, Mısırlı, Hititli ve Asurilerden meydana gelme, bir LEVANTEN topluluktu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun Kıbrıs'ı fethine kadar Türkler de dahil Kıbrıs'ta yeni yeni ırklar gelip egemenlik kurmuş zamanla kaybolmuşlardır. Ama ulusal egemenlik kaybolurken her ırk bir parçasını Kıbrıs'ta bırakmıştır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- ARIKLI, Erhan : Türk Milliyetçiliği Açısından Kıbrıs, Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi, Yıl 6, sy. 186, Eylül 1991, s. 26-27
- ARMAN, Deniz : Diplomaside İşbitirici Üçlü, Milliyet 4.8.1991
- ARMAN, Deniz : Kıbrıs'ta Yüzde 9 Toprak Ödünü, Milliyet 3.8.1991
- ARMAOĞLU, Fahir : Kıbrıs Ekspresi, Tercüman, 7.8.1991
- BENGİ, Hilmi : "Denktaş'a Kulak Vermek" Tercüman, 5.8.1991
- BULUT, Arslan : "Çözüme Evet Teslimiyete Hayır", Tercüman, 8.7.1991
- ÇEKİRGE, Fatih : Kim Neyi Veriyor, Hürriyet, 21.7.1991
- DEMİREL, Süleyman : "Kıbrıs Sorunu Denktaş'sız Çözülemez", Hürriyet 3.8.1991
- DENKTAŞ, Rauf : Bitmeyen Kavga, Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi, Yıl 6, sy. 186, Eylül 1991, s. 12-21
- ECEVİT, Bülent : Kıbrıs Türküne Kurlar Sofrası, Hürriyet, 6.7.1991
- ECEVİT, Bülent : "Dörtlü Zirve Dert Açar" Milliyet 23.7.1991
- EGELİ, Sabahattin : 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Nasıl Yıkıldı, İstanbul 1991
- ERKAL, Mustafa : K.K.T.C. Gerçeği ve Son Gelişmeler, Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi, Yıl 6, sy.186, Eylül-1991, s..21-22
- GÜNER, Agâh Oktay : Kıbrıs Müzakereleri 3.7.1991, Tercüman
- GÜRÜN, Kamuran : Başkan Bush ve Kıbrıs, Hürriyet, 25.7.1991
- KILIÇ, Altemur : Kıbrıs Davası Türklüğün Davası, Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi, Yıl 6, sy.186, EYLül 1991, s.28
- MANİSALI, Erol : Türkiye Teslimiyetçilikten Kurtulmalı, Bayrak Dergisi, Yıl 21, sy. 1096, Ağustos-1991, s. 8-11
- MANİZADE, Derviş : Kıbrıs Konusunda ABD'nin Büyük Hatası, Türkiye 17.7.1991
- MANİZADE, Derviş : Kıbrıs, Dün, Bugün, Yarın, İstanbul 1975.

- ORKUNT, Sezai : Gündemdeki Kıbrıs, Milliyet, 6.7.1991
- ÖKE, Mim Kemal : Yükselen Bayrak, Türkiye 13.7.1991
- ÖZÇELİK, A. Selçuk : Esas Teşkilat Hukuku Dersleri, C.I, (Umumi Esaslar) İstanbul 1983.
- ÖZDEMİR, Celâl : Kıbrıs Gezimiz, Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi Yıl 6, sy. 186, s. 38
- PULUR, Hasan : Olaylar ve İnsanlar, 5.7.1993
- PULUR, Hasan : Kıbrıs ve Denktaş, 15.7.1991
- SARICA-TEZİÇ-ESKİYURT: Kıbrıs Sorunu, İstanbul 1975
- SERAKINCI, Eşber : K.K.T.C.'de Milli Eğitim ve Kültür, Doğru Söz, Aylık Siyasi Dergi Yıl 6, sy. 186, Eylül-1991, s. 25-26
- SERTER, Z. Vehbi : Kıbrıs Tarihi, 1988
- SONGAR, Ayhan : Denktaş'ın Konuşması: "Kanımızla Aldığımızı, Kalemlerimizle Vermeyiz", Türkiye 25.11.1991
- SONGAR, Ayhan : Denktaş'a Sordular, Türkiye, 26.11.1991
- SOYSAL, Mümtaz : Dış Zorlama ve Muhalefet, Milliyet, 3.8.1991
- SOYSAL, Mümtaz : Aşırı Yakınlık, Milliyet, 23.7.1991.
- TOLUNER, Sevim : Kıbrıs Uyuşmazlığı ve Milletlerarası Hukuk İstanbul, 1977.
- UTKAN, Aziz : "İmzayı At, Vasılı ile Eşit Ol", Hürriye, 5.8.1991
- UTKAN, Aziz : Kıbrıs Zirvesi İki Taksitle Yapılacak, Hürriyet, 17.7.1991
- YALÇIN, Nilüfer : Kıbrıs İçin İki Koşul, 11.6.1991.